SVOBODA — **СВОБОДА**
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. X | JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 10, 1987 | CENTS 25 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 10-го ЛИСТОПАДА 1987 | Ч. 216. | РІК XCIV.

Пам'ятайте про Україну!

Д. ШУМУК І Й. ТЕРЕЛЯ ВИСТУПАЛИ У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон (В. Сушко). — Виступи тут, 73-річного Данила Шумука і 44-річного Йосифа Терелі, українських правозахисників і ще недавніх довголітніх в'язнів у совєтських тюрмах, концтаборах і на засланні, були небуденною подією, яка сколихнула не лише українською громадою але і привернула увагу багатьох американських урядових і громадських чинників і установ.

Головною причиною їх прибуття до столиці ЗСА були їхні зізнання перед Гельсінкською комісією, що їх за стараннями організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні вони зложили у четвер, 22-го жовтня. Крім тих зізнань вони ще стрічалися з багатьома американськими урядовими і приватними чинниками як і з українською громадою Вашінґтону.

Виступи Д. Шумука, який більшу половину свого життя, бо 42 роки і 7 місяців, провів в тюрмах, таборах і на засланні і за якого звільнення Міжнародна Амнестія старалися уже довгий час, проголосивши його „в'язнем сумління, який з усіх є найдовше переслідуваний і без волі", почалися вже в понеділок, 19-го жовтня. Того дня він відбув розмову зі заступником державного секретаря Ричардом Шифтером, який очолює Відділ людських прав в Державному департаменті. Перекладачем Шумукові під час тої зустрічі служила Катя Чумаченко.

В середу, 21-го жовтня, Шумук почав свою програму дня відвідинами Карла Ґершмана, колишнього члена американської делеґації до Об'єднаних Націй, який тепер очолює організацію Ендовмент фор демокрасі. Його супроводжали Надя Дюк-Каратницька і Осип Зінкевич. Перекладачем була К. Чумаченко.

Після тих відвідин відбулася пресконференція для американської преси, що її влаштувала група молодих українських професіоналістів Вашінґтону. Керувала нею Дарія Стець, а перекладав Юрій Саєвич з українського відділу „Голосу Америки". Більшість питань до Шумука відносилися до умов його ув'язнення і його думки про теперішню „ґласность". Шумук остерігав Захід, що тільки воля всім народам взагалі і кожній людині зокрема може бути твердою опорою миру, що немає волі в Совєтському Союзі і що він сприймає теперішню „ґласность" лише як тактику.

По полудні того дня Д. Шумук відвідав в супроводі О. Зінкевича школу мов Державного департаменту для американських дипломатів, що спеціялізуються в російській і українській мовах. Понад 60 викладачів і

(Закінчення на стор. 3)

ЗДІЙСНЕННЯ ГАРВАРДСЬКОГО ПРОЄКТУ ТІСНО ПОВ'ЯЗАНЕ ІЗ ДОПОМОГОЮ УНСОЮЗУ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Представники Ділового Комітету Гарвардського Проєкту відвідали Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу та передали йому перші три томи досекулярної творчости, які вже побачили світ.

Рівночасно вони теж обмінялися думками і плянами щодо дальшої діяльности Ділового Комітету відносно здійснення цього монументального пляну — відзначення Тисячоліття Християнства в Україні.

Представники Ділового Комітету Гарвардського Проєкту з д-ром Степаном Ворохом і Романом Гуглевичем на чолі в окремому листі і усно висловили признання і подяку за дотеперішню велику підтримку УНСоюзу та „Свободи" в акції здійснення Гарвардського Проєкту і просили дальше це робити.

Д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу подякував за ці вислови признання і сказав, що є усі познаки на успішне закінчення цієї акції Гарвардського Проєкту. І дотеперішні збірки фондів, і друки, і підготова дальших томів до друку, є доказом, що ця акція є у відповідальних руках і що громада буде свідком успішного закінчення акції — відбиття історії України і її пам'яток від російських імперіялістів. УНС помагав і буде помагати, бо це діло варте цього.

В Головній Канцелярії УНСоюзу (сидять, зліва): д-р О. Пріцак, д-р І. Флис, д-р С. Ворох, В. Сохан і В. Баранецький; стоять (зліва): інж. І. Хамуляк, В. Ворох, Б. Робак і адв. Р. Гуглевич.

(фото: інж. Д. Кордуба)

Опісля Іван Хамуляк, як голова окремого підкомітету для збірки фондів, до якого крім нього належать Ярослав Пастушенко, Ярослав Бігун, Володимир Ворох. та Богдан Робак, представив плян збірки фондів для видання енциклопедичної частини проєкту. Вона складається із трьох книг, понад 500 сторінок кожна. Добре було б, якщо б УНС, евентуально при співучасті інших братських союзів, уфундував уодин том. Кошти трьох томів будуть виносити біля 500,000 дол. Цифра поважна, але можлива до зреалізування.

Досі на видання досекулярної творчости українські установи та поодинокі люди вплатили понад 750,000 міл. дол., тобто оплатили 30 томів.

У відповідь д-р І.Флис сказав, що Екзекутива візьме до уваги прохання причинитись до видання одного тому енциклопедичної частини.

Відтак проф. Омелян Пріцак, директор УНІГУ поінформував, що ще цього року має вийти четвертий том, а наступного року майже кожного місяця виходитиме один том, як також деякі томи в перекладах на англійську мову. Він підкреслив, що після встановлення системи праці, вона йтиме швидшими темпами.

Е. М. КЕННЕДІ МОЖЛИВИЙ КАНДИДАТ ДО ВЕРХОВНОГО СУДУ

Вашінґтон. — Після резиґнації судді Даґлеса Г. Ґінсбурґа, недавно наіменованого кандидата до Верховного Суду на місце судді Люіса Повелла, який добровільно зрезиґнував з цього посту з особистих причин і після повалення кандидатури судді Роберта Борка, в колюарах Сенатської Юридичної комісії розпочалась стисла перевірка нового кандидата, яка виявила, що суддя Ґінзбурґ курив в 1970, аж до 1980 років маріхуану, був замішаний у приватну телевізійну корпорацію, не виступав в суді стільки разів скільки йому приписували і в результаті розголошення цих справ засобами масової інформації, як також незаконної діяльности його дружини, яка будучи лікарем, робила свого часу незаконно аборти, згаданий суддя зрезиґнував з номінації, подякувавши президентові Роналдові Реґенові за те, що він взагалі брав його особу до уваги.

Резиґнація судді Д. Ґінсбурґа викликала різні міркування серед американської спільноти, яка поділилася думками відносно його куріння маріхуани, яку, особливо в 1960 і 1970 роках, пробували тисячі таких як він, серед них багато теперішніх політичних діячів, сенаторів і конґресменів, а навіть кандидатів на президента у виборах в 1988 році.

У Білому Домі почали також застановлятися над черговим кандидатом до Верховного Суду, найбільші вигляди на номінацію однак має вже раніше згаданий суддя Ентоні М. Кеннеді, суддя федерального апеляційного суду у Сакраменто, Каліфорнія. Поінформовані особи кажуть, що зараз таки після резиґнації Ґінсбурґа урядовий літак привіз суддю Кеннеді до Вашінґтону і його у політичних колах розглядають, як головного кандидата, якого президент Р. Реґен номінує в кінці цього, або на початку наступного тижня. Деякі сенатори і конґресмени нарікають на Білий Дім, особливо на Департамент справедливости, що він не перевіряє докладно кандидатів на високі пости в Уряді і судівництві й тому Сенатська Юридична комісія та інші установи витрачають багато часу на перевірку, тоді коли це завдання повинні виконати особи з Департаменту справедливости.

Очевидно, шеф персоналу Білого Дому, який фактично найближче стоїть до Президента, колишній сенатор Говард Бейкер підтримує кандидатуру судді Е. Кеннеді і каже, що противники його мусіли б подати переконуючі арґументи, щоб цю номінацію стримати. Стосуючи іншу тактику Г. Бейкер запропонував зацікавленим надіслати до Департаменту справедливости завваги, якщо хтось зацікавлений у стриманні кандидатури Е. Кеннеді. В іншому випадку він особисто підтримуватиме його, як гідного кандидата до Верховного Суду.

Українець-піонер залишив дар на фундацію

Вінніпеґ, Ман. — Дирекція Фундації Осередку Української Культури й Освіти були поінформовані Марією Галькевич, екзекутором майна, що св. п. Іван Корбутяк, який помер 7-го серпня ц.р. залишив на фундацію 65,000 дол.

св. п. І. Корбутят

Св. п. Г. Корбутяк народився 7-го липня 1907 року в селі Бучачки. До Канади приїхав з батьками та сестрою 1910 року. Поселився в Бродвеллі, Ман. де він жив і господарював ціле своє життя. Належав до українсько-православної церкви Пресвятої Тройці в Попларфілді, де парохом є о. Тимофій Міненко. Покійний залишив двох братів і дві сестри. Тому, що він любив українську книжку у своїм завіщанні висловив надію, що частинний прихід із його датку на фундацію піде на набуття книжок та іншого друкованого матеріялу, потрібного бібліотеці та іншим відділам осередку.

Фундація осередку була створена членами-піонерами філії УНО в Ст. Боникфас (започаткована 1977 року, інкорпорована 1981 року). Початковою пожертвою 105,000 дол. започатковано фонд, який сьогодні становить понад 400,000 дол. Ціль фундації: створити нерушимий залізний фонд, відсотки з якого передаватимуться річно на потреби осередку. Метою цієї установи є стати багатомільйоновою фундацією щоби забезпечити дальшу працю та розвиток дорогої й важної для української спільноти організацією.

ЛІЯ КОТИС ОБРАНА КРАЛЕЮ ПРЕСИ

Лія Котис, 19-літня студентка школи рисунку з Миллбирну, Н. Дж., яка репрезентувала тижневик „Шлях", була обрана „Кралею української преси" на 15-му Балі української преси, який відбувся в суботу, 7-го листопада ц.р., в Шератон-Тара готелі в Парсиппані, Н. Дж. Марта Перфецька („Юнак") і Роксоляна Кузьмак („Лікарський Вісник"), були обрані першою і другою дружками. Репортаж про цю імпрезу появиться в наступних числах „Свободи".

Капеля Бандуристів виїжджає в турне

Джерзі Сити, Н. Дж. — Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка під Батутою Володимира Колесника, з початком грудня ц.р. під патронатом Крайового Комітету 1000-ліття Християнства в Україні дасть дев'ять концертів у таких містах ЗСА та Канаді: Клівленд — 4-го грудня, Філядельфія — 5-го грудня, Бостон — 9-го грудня, Монтреаль — 10-го грудня, Торонто — 12-го грудня та у Дітройті 13-го грудня ц.р.

Цьогорічні концерти Капелі Бандуристів, з оновленою програмою та добірним складом, присвячені 1000-літтю Християнства в Україні.

С. ГОРДИНСЬКИЙ В НТШ

Ню Йорк. — Тут у суботу, 14-го листопада ц.р., о год. 5-ій по полудні в приміщеннях Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка при 63 Четверта авеню, відбудеться доповідь п. н. „Українська ікона в ході віків", яку виголосить Святослав Гординський.

Вийшло нове число журналу УНІГУ

Кеймбридж, Масс. (ФК-У). — Вийшло в світ нове число „Harvard Ukrainian Studies", журналу Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (річник 10, число 1/2). Журнал має 270 сторінок, містить статті, документи і рецензії на різні теми українознавства.

Передова стаття покійного о. д-ра Михайла Ваврика, ЧСВВ, має наголовок „Служби постриження в Синайському молитлослові та їхні грецькі джерела". У цій праці о. Ваврик порівняв Синайський молитлослов, найстарший слов'янський служебник, з грецькими зразками, щоб показати, котрі тексти служб Малої і Великої Схими запозичено з тих зразків, а котрі були розвинені церковнослов'янським компілятором. Його аналіза вказує, що церковнослов'янська версія, яка дійшла до нас, була твором низки людей і виникла в другій половині X століття.

У розвідці „Виникнення Подолу та генеза міста Києва. Проблеми датування" Володимир І. Мезенцев розглядає найновіші археологічні дослідження старого Києва і визначає, що його торговельно-ремісничa дільниця на Подолі та суспільно-політичний осередок на київських горах розвинулись одночасно. Він робить висновок, що початки цього процесу, який означає переміну Києва з групи поселень у справжнє середньовічне місто, датуються IX-X століття.

В рецензованому числі є також перша частина важливої студії Юрія Шевельова „Мовне питання в Україні в XX столітті (1900-1941 рр.)" Проф. Шевельов дає історичний огляд вживання і функції української мови на території теперішньої Української ССР від початку XX століття до Другої світової війни на основі писань сучасників. Перші п'ять розділів студії, що має 94 сторінки плюс бібліографію, вводить тему і методологію, а далі обговорює стан української мови під правлінням Росії, Австрії та Угорщини до 1900 року; події в роках перед і під час Першої світової війни та революції, зокрема функціонування мови, в літературі як скарбниці української культурної традиції і як політичного прапора для нації, яка творилася; швидкий і різноманітний зріст уживання і змісту мови в роках 1917-20, зокрема на території, що раніше була під владою Російської імперії; політику, що характеризувала три совєтські окупації України перед започаткуванням українізації в 1923 році. Друга частина студії проф. Шевельова появиться в наступному випуску.

У „Зауваженнях про українську тему в модерній польській поезії" Станіслав Баранчак відзначає вагу української тематики в новітній польській прозі на відміну від її відносної відсутности в поезії та дає пояснення цієї розбіжности. Він також розглядає деякі польські вірші, які містять цю тематику.

Валерія А.Тумінс і Богдан О. Струмінський дають документальну студію „Трьох грамот з кінця XVII століття". Ці три грамоти були видані співцарями Іваном та Петром Олексійовичами і відносяться до надання маєтностей на Україні за гетьманування Івана Мазепи. Проф. Тумінс дає вступ до документів, які вона також упорядкувала для публікації, а д-р Струмінський

(Закінчення на стор. 3)

З. І А. МАРИНЦІ В НЮ ГЕЙВЕНІ

Ню Гейвен, Конн. — Заходами 108-го Відділу СУА, станиці Братства Колишніх Вояків І Дивізії УНА і 414-го Відділу УНСоюзу, у суботу, 14-го листопада, о год. 6:30 вечора тут в церковній залі при 569 Джордж вул., відбудеться мистецька програма: пісні і гумору — Зиновія і Анни Маринців. Це колишні артисти Львівського театру, недавно прибули з України, після успішної тури по Австралії приїжджають до Ню Гейвен, Конн на свій перший виступ в стейті Коннектикат.

У СВІТІ

НІКАРАҐУАНСЬКІ САНДІНІСТИ нахваляються, що Совєтський Союз буде далі допомагати їм в боротьбі з антикомуністичними повстанцями, а це означає, кажуть політичні спостерігачі, що боротьба в Нікараґуа буде продовжуватись не зважаючи на заходи п'ятьох центральноамериканських держав, які, підписали в Ґватемалі тимчасовий договір про встановлення перемир'я, шукають розв'язки припинення громадянської війни не тільки в Нікараґуа і Ель Сальвадорі але також в інших країнах, де існують марксистські рухи спротиву. Крім того Адміністрація президента Роналда Реґена матиме добрий арґумент для свого прохання в Конґресі підвищити до 270 міл. допомогу для контрас, якщо і після зустрічі на вершинах між Р. Реґеном і генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґорбачовим, Москва доставлятиме для сандіністів зброю. Виглядає, кажуть політичні спостерігачі, що президент Р. Реґен мав рацію коли вже раніше заявляв, що сандіністи, звеличники совєтської комуністичної системи, ніколи не погодяться привернути в себе демократичний лад і дати повну свободу політичним партіям.

УРЯД ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОЇ Республіки звільнив з тюрем кільканадцятьох політичних в'язнів між ними Гована Мбеку, який в 1964 році був засуджений на доживотню тюрму за революційну діяльність. Г. Мбека, комуніст по переконанню, очолював свого часу Африканський національний конґрес (АНК), який веде тепер боротьбу проти уряду білої меншости під гаслом зрівняння усіх африканців і ліквідації політики апартеїду. Маючи політичну й матеріяльну підтримку Москви й інших комуністичних країн, чорні революціонери домагаються вільних виборів і передання влади чорній більшості.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ бази в Еспанії знаходяться під загрозою і тому обидва уряди — З'єднаних Стейтів Америки й Еспанії — розпочали переговори на цю тему. Договір про розташування американських, зокрема летунських і морських баз і стаціонування на території Еспанії 14,000 американських вояків, вигасає в травні 1988 року. Першою передумовою соціялістичного уряду Еспанії є, щоб ЗСА зліквідували якнайскорше летунську базу в Торріхоні, де стаціонують 72 американські бомбовики типу „Ф-16". Представники ЗСА намагаються переконати еспанців, що літаки „Ф-16" є конечно потрібні в системі оборони НАТО і їх роля ще збільшиться після підписання договору про відтягнення американських ракет середнього і близького засягу з атомовими головками з деяких країн Північно-Атлантійського Оборонного Союзу. Еспанці кажуть, що „для нашої охорони літаки не потрібні, якщо вони потрібні для НАТО, то хай котрась інша країна погодиться їх примістити". Очевидно в тій справі прийде до якогось компромісу, або ЗСА будуть змушені перенести базу в інше місце, скоротивши рівночасно мільйонові дотації для Еспанії, які вона отримує в рекомпенсату за дозвіл на бази.

АЛЕКСАНДЕР ДУБЧЕК, який в 1967-68 очолював уряд так званого демократичного соціялізму, повалений військами Варшавського Пакту, в першу чергу совєтськими, мав нібито написати привітального листа для совєтських комуністів з приводу 70-річчя Жовтневої революції і переслав його на адресу генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова. Чехо-словацькі еміґраційні кола запевняють, що А. Дубчек не змінив своїх поглядів і підтримує соціялізм з людським обличчям. Він однак впевнений, що ініціятива М. Ґорбачова в напрямі „демократизації соціялістичної системи" є доброю і її слід підтримати. Тепер Дубчек, словак, живе як пенсіонер у Братиславі.

Філіппінські комуністи погрожують американцям

Маніля. — Як повідомляє кореспондент газети „Вашінґтон Пост" Кіт Річбурґ, вперше за 19 років громадянської війни на Філіппінах місцеві комуністи висловили пряму погрозу на адресу американців, що перебувають в країні, оголосивши, що тепер американці будуть об'єктами їх нападів.

Ця погроза містилася в заяві, переданій телеграфним агентством і підписаній найавторитетнішим представником філіппінської комуністичної парції — Сатурніно Окампо, членом її центрального комітету. Як сказано в заяві С. Окампо, „революційні сили залишають за собою право захищати себе і філіппінський народ від американської збройної інтервенції. У зв'язку з цим об'єктами для атаки стають всі американські військові і цивільні представники, які беруть участь у ,тотальній війні' як дорадники, представники розвідчих органів, оперативні працівники та всі інші". Окампо попереджує, що Америка „заплатить дорогу ціну життям і майном за своє військово-політичне вмішування" у справи Філіппін.

„Ми ставимося до всіх таких заяв дуже серйозно", — сказав у Вашінґтоні представник Державного департаменту Чарлз Редмен. Він додав, що амбасада ЗСА на Філіппінах продовжує закликати американців „вживати всі необхідні заходи безпеки". Як уже повідомлялося, 28-го жовтня біля летунської бази Кларк були вбиті терористами три американські військовослужбовці.

Окампо є одним з керівників Національно-демократичного фронту. Ця організація з її невинною назвою служить прикриттям для філіппінської комуністичної партії і її озброєного крила — Нової народної армії, що веде кровопролитну війну з урядом країни.

Досі Окампо та інші комуністичні керівники неодноразово заявляли, що нападів на американців не буде, бо вони не беруть прямої участи в урядових операціях проти партизанів. Однак останнім часому у щомісячному бюлетені ЦК філіппінської комуністичної партії появляються напади проти ЗСА, з яких можна було зробити висновок, що ця політика незабаром зміниться. Судячи з усього, комуністи обурені тим, що Вашінґтон забезпечує зброєю філіппінський уряд.

У Конгресі ЗСА висловлюються побоювання, що американські вояки, які несуть патрульну службу навколо баз на Філіппінах, будуть втягнуті в бойові дії.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН вибрав чотирьох екзекутивних директорів до панелю, який він створив для розгляду хаосу на фінансовому ринку. До панелю, під проводом Ніколаса Брейді, входять ще Джеймс Коттінг — голова Навістар інтернешенел корпорації, Роберт Кирбі, голова Капітал ґарідян траст компанії, Говард Стайн, директор Дрейфус корпорації і Джан Опел, колишній голова Ай-Бі-Ем. Білий Дім також формально проголосив назначення професора Гарвардського університету Роберта Ґлобера на координатора цього панелю.

НАЙНОВІШИЙ НОМІНАТ президента Роналда Реґена до Верховного Соду, Даґлас Ґінзбурґ, признався, що будучи студентом курив маріхуану в 1960-их роках і також „під час кількох оказій" в 1970-их роках. Поодинокі сенатори є дещо стурбовані таким минулим майбутнього члена Верховного Суду, інші оправдують це, як „вибрики молодости", але багато говорить заява одного з урядників Департаменту справедливости, що Ґінзбурґ не сказав про це Адміністрації перед своєю номінацією.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нездійснене бажання Сахарова

Може це дивно звучить — закидати наївність старому ученому, членові Російської Академії Наук, видатному фізикові, що поміг у винайденні „водневої зброї", який згодом, розчарувавшись у комунізмі, став критикувати совєтських верховодів і за ту свою відвагу Андрей Сахаров отримав Нобелівську мирову нагороду. Йому не дозволили поїхати до Ослью чи Стокгольму, щоби особисто прийняти той диплом, бо Сахаров „забагато знав" про совєтський збройний арсенал, щоби наражатися на небезпеку що він не захоче вертатися, а залишиться на Заході. Брежнєв довго терпів виступи Захарова проти його Брежнєва, режиму врешті таки заслав його у 1979 році з дружиною до міста Ґорький, де їх тримали, як раніше у Москві, під домашнім арештом. Але Міхаїл Ґорбачов у грудні минулого року дозволив Сахарову з дружиною вернутися до Москви і взяти знову активну участь в Академії Наук.

У минулому тижні у совєтській пресі появилося вперше інтерв'ю із Андреєм Сахаровим, у якому він заторкнув дотеперішнє „табу" — совєтські збройні сили — та у пізнішій телефонічній розмові з журналістами наполягав, що треба виявити „повну страхітливу правду" про еру Сталіна. Хоча, амнестований Ґорбачовим, прославляв теперішнього кремлівського вождя, проте тепер закинув йому, що він, Ґорбачов, у своїй дво і півгодинній промові з нагоди 70-річчя Жовтневої революції, усієї правди про Сталіна не сказав.

У своїй промові Ґорбачов хвалив Нікіту Хрущова за його десталінізацію, сам говорив тільки про „тисячі" жертв, які згинули з наказу Сталіна. Тим часом західні совєтологи і така вірогідна установа, як Міжнародна Амнестія, рахує число жертв Сталіна на мільйони, а не на тисячі. Адже в роках 1932/33 в одній Україні вимерло у голодовій катастрофі 6 до 7 мільйонів душ. Але в Совєтському Союзі все ще є партійні всезнайки, які „не вірять". Александер Яковлев, прибічник Ґорбачова, заявив недавно, що говорити про мільйони жертв чисток Сталіна і насильної колективізації сільського господарства — це „фантазія, оперта на сплітках".

Андрей Сахаров говорив у своєму інтерв'ю про ролю шпигунів, які зраджують тайни засекреченої зброї. Згадав Клявса Фукса, який „з ідейних мотивів" зраджував Москві англійські військові тайни. Арештований і засуджений у 1949 році на 6 років в'язниці, вийшовши з неї, переїхав на постійне поселення у сателітській Східній Німеччині. Але сам Сахаров, який хоче виявлення „повної страхітливої правди" про Сталіна, так само відкрив тільки маленьку частинку шпигунської сіті СССР в різних країнах, особливо в Англії й Америці. Він промовчав правду, що Совєтський Союз насправді позбавив Америку її атомового монополю — викравши її своїми шпигунами.

А проте це таки знаменний факт, що атмосфера в СССР настільки змінилася, що можна і Сталіна лаяти і писати про існування шпигунського апарату.

Одначе „повної страхітливої правди" про диктатора Йосифа Сталіна Сахаров не діждеться. Ґорбачов покликав для розгляду „переступлення меж закону" Сталіна цілу окрему комісію, але та комісія ніколи не зважиться на пізнання всієї правди з ери Сталіна ані тим паче її не проголосить.

Нам, українцям, менше залежить на виявленні злочинів большевицького сатрапа, як на похороні політики національного ґеноциду. Нам залежить на щораз більшому і сильнішому натискові збоку національної стихії, щоби не колонізувати України московськими службовиками, щоби привернути українську мову в усіх ступенях і видах шкільництва і щоби в Совєтському Союзі внутрішні процеси довели до розвалу імперії. Можливо, що зміна совєтської політики національної асиміляції є також нездійсненним бажанням, але банкрутство большевицької системи правління і розвал імперії є бажанням, що його реальну вартість доказує всесвітня історія.

Володимир Яців

ПОГЛЯДИ ПОЛЬСЬКОЇ СУСПІЛЬНОСТИ НА ЗАПОВІДЖЕНІ РЕФОРМИ В СССР

I.

У західньонімецькому щоденнику „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ" появилася стаття колишнього члена розв'язаного „Пен-Клюбу" в Польщі, який аналізує становище поляків до надходячих і заповіджених М. Ґорбачовим реформ, що мали б бути перепроваджені в СССР. Автор статті каже, що погляди на ці заповіджені зміни в системі є поділені в польській суспільності, — так у колах опозиційних до уряду Войцєха Ярузельського, як і в колах апаратчиків-бюрократів.

Певна частина польської спільноти переконана, що Міхаїла Ґорбачов є типовим представником совєтського апарату влади, амбітним членом номенклятури, який по-мистецьки опанував методи боротьби за владу, і виелімінував майже всіх потенційних своїх противників. На думку автора статті, він мав би бути людиною сильної волі і з двома обличчями. Йому брак людського почуття у вирішуванні різних справ, що стосуються до людських і національних проблем.

Інші переконані, що М. Ґорбачов — це перший совєтський провідник, який добре, обміркувавши теперішню ситуацію, здає собі справу, із трагічного положення імперії, і тому він вірить, що своїми реформами він врятує московську імперію. Представники цього погляду пов'язують поліпшення польського господарського положення і політичних внутрішніх стосунків із особою генерального секретаря М. Ґорбачовим. На підставі цих міркувань, поляки вважають, що матимуть більше можливостей на втримання культурної ідентичности і ширших рам для національної суверенности. Ще інші, політично вироблені і досвідчені громадяни, є цієї думки, що може статися полякам, це вдале переведення реформ на відтинку суспільно-громадському і господарському в системі соціялістичній московського зразка, яку намагається перевести в життя М. Ґорбачов. У випадку вдалого переведення змін у соціялістичній системі московського зразка, Совєтський Союз стане сильною державою-імперією, яка буде співпрацювати і співіснувати зі Заходом. Наслідком таких економічних і політичних змін, будучність Польщі буде припечатана. Нарід не буде мати можливости боротися проти вже зреформованого Совєтського Союзу, який вийде з хронічної господарської кризи, як теж прийде зміна на відтинку суспільно-громадському, наслідком якої буде звільнення із сталінських і після сталінських метод нищення своїх ідеологічних і національних противників. У цій склерозній перспективі Совєтського Союзу ера Брежнєва для Польщі корисніша, як теперішні спроби перебудови системи.

Ця теорія популярна в польському суспільстві, але на думку польських патріотів, вона є фальшива тому, що вона оперта на певних розчаруваннях поляків, яка каже, що цілий світ може змінитися, але Росія залишиться такою самою і ніколи не зміниться. Навіть зреформований, новочасний, ситий, цивілізований і інтелектуально поступовий Совєтський Союз буде шовіністично-аґресивний і колонізаційний подібно так, як було це в минулих століттях.

Якщо б реформи М. Ґорбачова увінчались успіхом, то створили б великі надії на покращення життя в Польщі і в інших сателітніх країнах соціялістичного московського зразка. Однак можливості позитивних наслідків цих реформ видаються песимістичні. Такі погляди на тему реформ М. Ґорбачова кружляють у польській суспільності і в опозиційних колах до уряду ген. В. Ярузельського.

Дуже важливим в обговорюванні цих проблем є питання, а як бачать ці проблеми в колах уряду Польської Народної Республіки? Можна твердити, що інші є погляди ген. В. Ярузельського і його дорадників, як теж інші погляди на ці справи має партійна влада і уряд, та вкінці також інші погляди має адміністративно-господарська влада. Виглядає, що генерал є великим прихильником М. Ґорбачова, який бачить в його політиці підтримку для власних інтересів. Він відрізняється від своїх попередників, які виконували накази Москви в часі періоду Сталінського, Хрущова чи Брежнєва ліберальним ставленням до всіх проблем. Він, як професійний офіцер, ставиться до проблем сучасної цивілізації і технології одверто, здаючи собі справу із господарського положення його країни. Він стоїть на чолі держави, країна якого має свої особливі національні аспірації, історичні традиції, як теж має політичні аспірації, відрубні від своїх сусідів сателітів.

Закінчення буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Виступ С. Шкафаровського в УІА

Це було властиво відкриття нового музичного сезону Українського Інституту Америки, що його започаткував своїм концертом наш молодий, оперовий співак, бас, Стефан Шкафаровський, 17-го жовтня ц.р. На жаль, публіки було обмаль і заля світила пустими кріслами. Навіть із членів Інституту важко було доглянути когось. Кілька скупих речень сказав на початок інж. Пащук і це було всеньке розпочинання.

А тим часом нашим культурникам варто було послухати цього концерту, бож у нас, під цю пору, вокальних сольових концертів таки немає. Колись автор цих рядків давав принаймні раз у рік, по змозі, оригінальний концерт, приїздили і співаки з Европи, залі були заповнені. Все це пісня давноминулого. А такі ж концерти, теж інструментальні, безумовно важливе і дуже тонке мірило та вияв справжньої культури наших громадян. В цьому напрямі ми аж ніяк не пішли вперед, головно молодша ґенерація. Сумно.

Уже зовсім добре відомий нашим людям С. Шкафаровський, що провів два сезони в Ліричній опері Чикаґо і там багато дечого навчився, виявив себе в індивідуальному виступі у Ню Йорку. Кілька місяців тому брав він участь у конкурсі солістів до Метрополітан опери. І моя особиста думка така, що коли б не справа Дем'янюка, яка проти нас наїжила беззастережно деяких людей, то Шкафаровський був би, хоча б може і на менших ролях, нині в Мет опері. Я бо чув отих конкурсових співаків на Мет концерті і там, між ними не було зовсім баса. Що ж це за конкурс без такого вагомого голосу, як бас? Усе ж таки Шкафаровського не прийнято до Мет. Тут зовсім ясно, що діло не в голосі-співі, а наставленні до української людини, співака.

А на доказ, що правда по нашій стороні, маємо в руках витинок із канадської газети „Таймс - Колоніст" із вересня ц.р., де виступ Стефана в великій ролі увінчався прекрасним успіхом. Це його перший виступ у більшій, важливій ролі, це його перший справжній, блискучий успіх. Він виступив уперше в опері Доніцетті „Лючія із Лямермуру". Не інших співаків, а тільки його світлину поміщено в цій газеті з рідкісною похвалою „Шкафаровський: пам'ятний". А в тексті оцінки читаємо про нього; „Потужна наявність, один із найкращих голосів почутих тут у бізі багатьох літ, чинить ролю, капеляна замку, Раймонда, виконану Стефаном Шкафаровським, пам'ятною". Ось тут стверджуємо об'єктивність без упередження.

Тому нашим музиколюбам треба було послухати його співу.

Звичайно, до Шкафаровського можна мати ще деякі критичні завваги, щодо кращої технічної сторінки мистецтва сольоспіву. Ось хоч би в його співі потрібне частіше піяно і піяніссімо чи більше співу леґато (пов'язання, лучення тонів) у фразуванні, а особливо уживання меццо-воче (півголосний спів), яке дає співакові золоті остроги вокалу. Рівночасно не можна забувати, що в кожному мистецтві немає ніколи остаточної крапки, бо воно в осягненні досконалости є нескінчиме.

На фортепіяні чудово проводив і скріплював успіх

(Закінчення на стор. 4)

Іван Кедрин

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ І ВОЛОДИМИР ЯНІВ

Ініціятиву до заснування на еміґрації після Першої світової війни Українського Вільного Університету дало Товариство Письменників і Журналістів ім. Івана Франка (ТОПІЖ), що його остання Управа майже в цілості, за вийнятком двох померлих членів, опинилася у Відні. На превеликий жаль, у гасловій Енциклопедії українознавства про ТОПІЖ згадано тільки, як про організацію в Карпатській Україні і нема слова про те Товариство професійних письменників і журналістів у Львові, головами якого були за чергою Богдан Лепкий, Василь Стефаник, Андрій Чайковський, Осип Маковей, Марко Черемшина і Роман Купчинський. Саме за головування Романа Купчинського, який був в одній особі письменником і журналістом та автором стрілецьких пісень і церковного гимну „Боже Великий, Творче всесвіту" (його текст і музика) відбулося у Відні це засідання, що з нього зроблено історичну світлину: див. „Два З'їзди", Вид. СУЖА, Ню Йорк 1969. До ініціятиви ТОПІЖ-у приєднався заснований у Відні Михайлом Грушевським Соціологічний Інститут. Але в Енциклопедії українознавства промовчано, що Товариство українських студентів у Відні „Січ" яке нараховувало тоді 300 з гаком членів, здебільша активних учасників визвольної війни, також було співосновником УВУ. Автор цих рядків був учасником тих засідань ТОПІЖ-у у Відні і загальних зборів „Січі" у Відні в 1921 році, коли то виринула ідея заснування Українського Вільного Університету. Ця ідея насувалась майже автоматично просто тому, що тоді у Відні і Празі був поважний гурт найбільших наших учених, між ними й активних професорів університетів, як Богдан Лепкий, С. Дністрянський, О. Колесса, Степан Рудницький, Степан Смаль-Стоцький і такі учені, які тільки через польську немудру національну політику не були допущені до університетських катедр.

Як дату заснування Українського Вільного Університету признано день 17-го січня 1921 року. Коньюнктура для заснування українського університету поза межами України була корисна, бо у Чехо-Словаччині президентом був Тома Масарик, великий приятель українців, людина великого державницького формату, сам поважний учений, який особисто знав багатьох українців, політиків і вчених, та який без вагання погодився дати у Празі приміщення для Українського Вільного Університету і вивінувати його державними фондами. Але ситуація змінилася, коли Німеччина за Гітлера перетворила Чехо-Словаччину у свій „Протекторат". Ще більшою настала криза, як після упадку Третього Райху в наслідок інтриґ Москви у ЧСР настав комуністичний режим. Неможливість дальшого перебування УВУ в Празі стала очевидною, коли у 1945 році ввійшли до ЧСР совєтські війська. Після різних перипетій, що їх годі тут передавати, перенесено УВУ до Мюнхену, де прихильний українцям уряд Баварії признав Українському Вільному Університетові права приватної високої школи рівновартної державним високим школам. Це було вже у 1946 році. Першим ректором УВУ був проф. Олександер Колесса, останнім його ректором що урядував від 26-го квітня 1968 року до 31-го серпня 1986 року був проф. Володимир Янів. Відійшов на пенсію згідно з вимогою німецького закону на 78-му році свого життя.

Новим ректором УВУ став проф. Богдан Цюцюра з Канади. Але проф. Б. Цюцюра не переніс свого постійного місця перебування до Мюнхену і тому 1-го вересня минулого року обрано професора Володимира Янова на проректора. Деканом Правничого факультету є проф. Зенон Соколюк.

Писати про Володимира Янова з нагоди зміни на керівних становищах Українського Вільного Університету авторові цих рядків особливо мило, бо ми знайомі добрих 60 років з гаком — здоровий кусень часу! Тоді, коли ми ще були молоді і жили у „старому краю", Володимир Янів був членом підпільної революційної Організації Українських Націоналістів. Поруч із найбільшою заслугою цієї організації, якою була демонстрація вірности ідеалові української державности в умовинах ворожої польської окупаційної влади, найбільшим гріхом ОУН було відтягнення молоді від науки. Тому з цієї ґенерації тільки одиниці, силою свого характеру, свого гону до книжки і свого таланту стали інтелектуалами. Одним із них був Володимир Янів, якому тоді, у 20-их і 30-их роках цього сторіччя не снилося що він буде довголітнім ректором українського університету. Він студіював у Львівському університеті на філософському факультеті, але не закінчив тамошніх студій саме з вини арештування його і в'язнення з перервами. Щойно в роках 1940-44 закінчив студії.

Його формальна освіта — психологія, соціологія, історія. Але його зацікавлення куди ширші. Він видав чотири збірки своїх віршів і ще у Львові за Польщі було відомо, що ОУН має двох видатних поетів: Богдана Кравцева і Володимира Янова. У своїй книжці „Життя - події - люди" видання з 1967 року, я згадую (стор. 342), як 20-го вересня 1939 року, втікаючи пішки зі Львова, я стрінув по дорозі до Городка Володимира Янова і його дружину Софію, що втомлені сиділи при дорозі. Пані Софія — це один із співтворців Української Енциклопедії, як безперервна секретарка-асистентка покійного Володимира Кубійовича у Сарселі.

Володимир Янів — кольоритна постать. Людина подивуґідної енерґії і працездатности. Автор пречисленних творів і наукових статтей, виявив теж зацікавлення мистецтвом. У мене на руках п'ять двомовних брошур, українською і німецькою мовами — промови Володимира Янова на відкритті виставок образів, виключно видатних мистців — ці промови обов'язково варто видати одним томом. Володимир Янів ні в одній ділянці зацікавлення і праці не був дилетантом. В отих своїх промовах на мистецьких виставках виявляє стільки знання, що потрібне мистецтвознавцеві. Інша, цілком інша ділянка захоплення і праці Володимира Янова — релігійний сектор. Він був основником і головою Українського Християнського Руху, послідовним звеличником ідеї з'єднання двох традиційних Українських Церков і за свої заслуги для Церкви став Командором папського Ордену Григорія Великого.

Українська діяспора політично розпорошена. Але наче для зрівноваження цього лиха — маємо безупинний поступ культури... і до найперших її піонерів, діячів культури, які вже закріпили своє прізвище в історії належить Володимир Янів.

Іванна Савицька

Невигадане

— Боліло, дуже боліло? — спитала ласкаво мати, пригортаючи до запаски мою голову. Її руки пахнули працею, пахнули свіжою кукурудзою, яку я так дуже любив. Я притулився до мами, до отих спрацьованих рук, і зразу мені відлягло, подобрішало якось.

— Ну, скажи, розповідж, як воно було насправді, що ти такого вчинив?

— Я нічого злого не зробив, я тільки пожартував із Мірка, хотів його трохи настрашити, це все.

О дев'ятій годині вечора ми вже були в ліжках. Інструктор погасив світло, наказав спати. Наша спальня велика, двадцять учнівських ліжок (Бурса св. Миколая у Перемишлі). Кожне ліжко накрите коцом, а під коцами — хлопці такі, як я, що щойно починають науку, щойно привчаються до твердого бурсацького життя. І раптом Мірко сказав:

— Прошу інструктора, я хочу напитися води.

— Іди, і зараз вертайся!

Я лежав скулений під коцом, але чомусь не хотілося мені спати, кортіло скоїти витівку, налякати отого Мірка, що перший біг до професора, і скаржив на інших хлопців. Нагода саме прийшла.

— Прошу інструктора, я також хочу води.

— Іди і вважай на сходах!

Я вискочив блискавицею з ліжка, босий, у білій сорочці й у довгих, до кісток пантальонах. Білі тороки волочилися вперто за мною, путали ноги, але я біг, біг у темноті за Мірком. Я нічого такого не зробив, я тільки положився на сходах, підчекав трохи, а потім підніс руки й ноги і запхикав, мов дикий кіт.

Проймаючий вереск струснув бурсою Миколая. Мірко мене пізнав, і з плачем побіг до професора.

Я вже лежав під коцом, накритий весь з головою, як відчинилися двері і в них

(Закінчення на стор. 4)

Іроїда Лебідь-Винницька

З ПОДОРОЖНЬОГО ЗАПИСНИКА

VI.

Щиро-сердечно приймають нас в домі проф. Джоу, китайськими делікатесами, між якими найбільше мені смакує страва, що нагадує наші вареники з м'ясом, а їсться її не зі сметаною, а з тертим часником — дуже смачно! По вечері слухаємо гри на флейті молодого студента та співу доньки проф. Джоу. Їмо овочі, п'ємо чай, гуторимо і загріті родинним теплом китайської родини, прощаємося й пізно вечором ідемо на спочинок.

Субота 6-го вересня

Мур у китаї — це структура не абиякої важливости. Фабрики, школи, університети, імператорські палаци, а також деякі доми-осібняки всі обведені муром. Вхід до них проводить через браму, при якій часто є сторожа. Зустрічали ми випадки, де будову розпочато муром, а відтак з деяких причин її не докінчено і посьогодні стоїть лише самітний мур. Може в давнину мур і сповняв якусь оборонну ролю, але сьогодні він став традицією та ізоляційним чинником. І так все в Китаї обведене більшим чи меншим муром, а найбільшим муром обведений цілий Китай. Сьогодні ідемо оглядати найбільший мур світу Китайський мур.

Їдемо автом в північно-східньому напрямі від Пекіну. Минаємо поля кукурудзи та різнорідні ярини; підносимося щораз вище й вище, в'їздимо в гори, нас огортає чим раз густіша мряка. Перед нами Китайський мур, але крізь мряку видно заледве на віддаль декількох метрів. Виходимо на мур, мряка дещо уступає, видно як гадюкою в'ється мур; то в один, то в другий бік обвиває зариси гір. Щоп'ятдесят сяжнів є обсерваційна вежа, але на жаль, краєвидів у далечині, крізь мр'яку, не видно. Уявляємо собі який це чудовий вид у ясний соняшний день, мабуть, такий як на карточках які я щойно вкупила. Наша провідниця з гордістю підкреслює, що Китайський мур — це єдина будівля, що її видно змісця.

У туристичній брошурі читаємо, що початки цієї будови сягають 770-го року перед Христом, дальше читаємо, що був час коли 300,000 людей на протязі десяти років будували цей мур. Застановляємося яке це велике людське зусилля, що на нього здібний був китайський нарід. Ще й сьогодні більшість тяжкої праці виконує тут людина. При будові доріг з лопатами і „біґами" працюють великі гурти чоловіків і жінок. Запряжені у візки перевозять вони цеглу, каміння, землю, вугілля, розправляють гарячий асфальт, заливають бетон. Де-не-де стоять машини-трактори, але чомусь всю працю виконують людські руки та людські спини аж жаль дивитися.

По полудні ідемо до мавзолеїв династії Мінґ. Тут спочиває 13 імператорів. Дотепер віднайдено входи лише двох мавзолеїв, а лиш один мавзолей розкопано і відкрито в 1958 році для туристів. Оточений кипарисами мавзолей складається з тріюмфальної брами, вежі з пам'ятником і підземного палацу. Спускаємося по сходах глибоко-глибоко в підземелля. Тут є гріб імператора Тінґ-Лінґ, його дружини імператорки та все те, що вони за життя придбали собі для посмертного життя: трон, знаряддя, зброя, начиння, біжутерія і т. п. 3,000 експонатів, викопаних з мавзолею, знаходиться тепер в музеї.

Імператори будували свої мавзолеї заздалегідь за життя перед смертю, коштом великих людських зусиль. Ради чого? Питаю себе. Для прослави одної людини, якій доля судила бути імператором?!

Переходимо до павільйону 1-го імператора Мінґ, павільйону щедрости. Будова ця є 220 стіп завдовжки, дах її підтримують колосальні дерев'яні колюмни два метри в діяметрі. Стовбури цих дерев, червоного китайського кедру, спроваджені сюди з околиці Єнан знову ж таки людськими силами.

Це був наш останній день у Бейжінґу, завтра ідемо до Чонкінґу.

Неділя 7-го вересня

Вранці прийшов проф. Джоу нас відпроваджувати до Чонкінґу. Їдемо автом на аеродром. Проф. Джоу висилає з нами докторанта Цю, щоб опікувався нами під час нашої поїздки по Китаю. Для Цю — це вперше нагода летіти літаком та виїхати поза Бейжінґ. Запопадливість і увага проф. Джоу зворушливі, він усім турбується, перепрошує, оправдується. Сердечно прощаємося і входимо на літак, що завезе нас до Чонкінґу.

У Китаї існує дві категорії цін, одні для китайців, а інші для чужинців. Квиток на літак з Бейжінґу до Чонкінґу, для нас коштує по 280 юанів, а для нашого супровідника китайця тільки 130 юанів. З подібним випадком ми зустрічалися уже перед тим, а саме при вході до одного із палаців, де ціна для нас була три юани, а для китайців — один юань.

Продовження буде.

КАСПАР ВАЙНБЕРҐЕР зрезигнував з посту секретаря оборони. На його місце президент Роналд Реґен наименував свого дотерпішнього крайового дорадника в справах безпеки Франка Карлуччі. На звільнену позицію дорадника в справах безпеки Президент вибрав генерал-поручника Коліна Повела, на якого з усіх боків несуться похвальні і одобрюючі голоси. Цей 50-тий генерал під цю пору являється найвищим рангою негром в Адміністрації президента Реґена.

ПУБЛІЧНЕ ДОВІР'Я в економіку країни зовсім не змаліло за останні два тижні, як виявляє опит переведений газетою „Ню Йорк Таймс". Віра в економіку країни є найсильніша серед тих, що є у високій заробітковій групі. Цей опит вказує, що демократи не здобувають переваги над республіканцями у наслідок упадку біржевого ринку. Навпаки, вперше цього року республіканці ведуть перед в опиті зареєстрованих виборців.

СПЕРШУ ШІСТЬ демократичних аспірантів на президентську номінацію обіцяють збільшення федеральної допомоги на виховання і освіту ,а тоді в Джонстоні, Айова, в публічних дебатах оспорюють спосіб, як таку обіцянку сповнити.

Церковна тематика в доповідях УВАН

Щоб глибше познайомити українську спільноту з історією Тисячоліття Християнства в Україні та здобутками й процесами української Церкви в Канаді, Українська Вільна Академія Наук рішила присвятити цьогорічні осінні сесії виключно українській церковній тематиці в Канаді. Перша доповідь з цієї ділянки відбулась у дні 18-го жовтня ц. р. на тему „Українська церковна архітектура в Канаді". Доповідач інж. Віктор Денека, відомий архітект і будівничий українських церков, який у своєму дорібку має десять нових церков та декілька перерібок зі старих будівель, дав зразкову лекцію про розвій української церковної архітектури в цій країні. Доповідь ілюстровано прозірками.

Звичайно, доповідач дав найперше численно зібраній публіці зразки українського церковного будівництва Києва, Львова, Волині і Закарпаття. Показав він українську клясику та українське барокко, а згодом перейшов етап за етапом розвиток будівництва українських церков на преріях Канади. Напочатку доповіді показав селянські курні хати — колиби, а біля них скромненькі церковні будівлі з українськими банями. Це були часи твердого піонерства, яке тривало мало що не по кінець кризових господарських часів у Канаді. Буйного розквіту зазнало церковне будівництво після Другої світової війни. В містах передусім зависочіли церковні виставні будівлі, взоровані на церковних структурах в Україні. Однак українські архітекти цих будівель стараються теж внести нові елементи, які гармонізують з духом будов довкілля. Трапляються, однак, випадки — говорив доповідач, — що модернізування церковного будівництва порушує типовість українських церковних будов, а видимим символом цієї типовости є бані церков.

В дискусії після доповіді забирали слово численні присутні й усі вони наголошували конечність втримувати в будівництві рідну типовість. У цій справі забрала також слово гостя зі Саскатуну Анна Баран, яка досі опрацювала тему — „Українські церкви Саскачевану" й зараз працює над тим самим питанням у Манітобі. Вона видала настільний альбом про церкви в Саскачевані і плянує подібне видання про Манітобу.

Слід підкреслити, що інж. Денека опрацював історію українського церковного будівництва в Канаді і ця багато ілюстрована праця англійською мовою появиться у найближчих місяцях. Президент УВАН д-р М. Марунчак, підсумовуючи доповідь і дискусію, заповів, що наступні доповіді УВАН будуть присвячені церковному мистецтву та церковній хоровій музиці. Всі три доповіді відбудуться в залі читальні „Просвіти".

М. Г-ор

Вийшло...

(Закінчення зі стор. 1)

дає детальний коментар до іхнього змісту, зокрема осіб і місцевостей, названих у них. Поміщено також фотографії грамот, які тепер зберігаються в бібліотеці ім. Ліллі університету Індіяни.

У перший рецензійній статті в цьому числі, „Київське князівство у сторіччі перед монгольським наїздом. Огляд недавніх досліджень та інтерпретація" Дейвид Б. Міллер-розглядає та критикує наукові праці про давню Русь, видані в останній два десятиріччя особливо совєтські археологічні дослідження. Він відзначає, які дослідження поширили знання про Київ та його суспільство, і підказує думку, що дослідники повинні звернути більшу увагу на багатоетнічний характер Київщини та Руси. У другій рецензійній статті „Визначна подія в дослідженнях над Курбським" Едвард Л. Кінен розглядає недавню книжку Інги Авербах про А.М. Курбського, який, покинувши Московщину, жив як дідич на Волині. Він признає І. Авербах заслугу написання вартісної біографії, але висловлює здивування, що супроти її власних даних, які показують, що Курбський не вмів писати кирилицею і був майже неграмотний у латиниці, Авербах не робить висновку, що Курбський не був автором приписуваного йому листування з Іваном IV та історії Івана IV.

Число закінчують рецензії 11 книжок на теми, важливі для українознавства, включно з працями з археології, історії, соціології, адміністрації, релігієзнавства та біографії.

Нове число розіслано передплатникам у вересні. Окремі примірники можна набувати по 18 дол., пишучи на адресу: Harvard Ukrainian Studies, Ukrainian Research Institute, Harvard University, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138.

Д. Шумук...

(Закінчення зі стор. 1)

студентів прислухувалися його словам.

Після того він відвідав український відділ „Голосу Америки", де зустрінулися з його працівниками і дав обширне інтерв'ю, яке було зразу передане в Україну.

У четвер, 22-го жовтня, о год. 10-ій ранку, почалися зізнання перед Гельсінкською комісією у сенатському будинку ім. Дирксона. Разом зі Шумуком, якому перекладчем був Юрій Добчанський, зізнавали теж Й. Тереля, що приїхав з Канади в товаристві о. Мирослава Татарина як його перекладача, і два недавно звільнені грузинські правозахисники, брати Едвард і Тенгіз Гудави. Зізнаннями проводив голова комісії, конгресмен з Мериленду, Стені Г. Гоєр.

Заля, де відбувалися зізнання, була переповнена в більшості українською публікою не лише із Вашингтону але і сусідніх дальших стейтів. Багато мусіли стояти по боках і зі заду, бо не стало сидячих місць. Молодий український професіоналіст з Вашингтону, який працює в Гельсінкській комісії, Орест Дейчаківський, каже, що ще від зізнань жидівського правозахисника Натана Щаранського не було стільки зацікавленої публіки. Про вимковість тих зізнань можна було теж ствердити на підставі числа законодавців з Конгресу і Сенату які брали довшу чи коротшу участь в них.

Студентів з-поміж членів Гельсінкської комісії, крім її голови, було чотири конгресмени — Билл Ричардсон з Ню Мексіко, Дон Риттер з Пенсильванії, Кристофер Смит з Ню Джерзі, Джан Портер з Іллиной, і п'ять сенаторів — Денніс ДеКонсіні з Арізони, Гаррі Рід з Невади, Алфонс Д'Амато з Ню Йорку, Джан Гайнц з Пенсильванії і Френк Лотенберг з Ню Джерзі. Крім них були теж присутні конгресменка Луїз Слотер з Ню Йорку і конгресмен Дон Боньор з Мишигену як теж і діючий директор Гельсінської комісії і заступник голови американської делегації на Конференцію в Справі Прав Людини до Відня, Сем Вайс.

На зізнаннях Н. Щаранського було присутніх 12 членів комісії, а на зізнання Шумука і Терелі прийшло 12 законодавців, з них 10 членів і два не-члени комісії, — казав згадуваний вже Дейчаківський. „Це великий український успіх, продовжував він, бо звичайно на інші переслухування стільки їх не приходить". Він вложив багато труду у підготову до тих зізнань.

Зізнання проходили під кутом зацікавлення комісії „Гласностю" і яке становище американська сторона має зайняти до неї.

Шумук, як і раніше остерігав, що не можна сприймати серйозно „Гласность" коли ще не засуджено урядом СССР штучний голод в Україні в 1932-33 роках, коли Українська Православна і Католицька Церкви ще не є вільні, коли русифікація України ще не припинена і коли ще стільки інших членів Української Гельсінкської Групи дальше перебувають у страшному таборі смерти ч. 36-1.

Й. Тереля, у своїх зізнаннях, навів, що „Гласности" ще не видно в Україні. Як факт він подав, що з-поміж частини Української Католицької Церкви в підпіллі, яка вийшла на верх, Єпископа Івана Семедія терором змусили відмовитися від свого підпису під заявою, одного священика заарештували, другого взяли в армію, хоч він поза поборовим віком, а вірних переслідують і карають.

У відповідь конгресменові К. Смитові про появу Божої Матері в Грушеві, Тереля підкреслив велике релігійне відродження, що зараз проходить не лише в Україні, але скрізь по Совєтському Союзі. Він там був, казав він, і бачив багатотисячні маси народу не лише з України, але ген аж із Сахаліну. Як покликаному полкові війська казали розганяти людей, то полковник того війська відмовив, бо „тут є Бог", сказав він. Цей старшина, казав Тереля, є тепер у психіятричному шпиталі.

Із-за браку часу не можна було вичерпати усіх питань, що їх мали члени комісії. Конгресмен Гоєр заявив, що він подасть ці питання усім чотирьом тут присутнім правозахисникам на письмі і їхні відповіді будуть включені в „Конгресовий рекорд".

У четвер, по полудні після зізнань перед Гельсінкською комісією і ще перед прийняттям в сенатському будинку ім.Гарта Д. Шумук і Й. Тереля були на перекус ці в Білому Домі з членами Ради Крайової безпеки. К. Чумаченко була їхнім перекладачем.

Вечором того дня за стараннями організації Американців в Обороні Людських Прав в Україні, відбулося в сенатському будинку ім. Гарта прийняття в честь Шумука і Терелі. Його відкрив господар прийняття Ф. Лотенберг з Ню Джерзі.

Близько 200 гостей взяли участь у прийнятті, включаючи конгресменів і сенаторів, які у своїх привітах називали Шумука і Терелю героями. З-поміж тих привітів слід відмітити палке, патріотичне привітання Д. Риттера з Пенсилванії і зворушливе слово конгресменки Л.Слотер з Рочестеру, яка оповідала про незабутнє враження, що його зробив на неї Д. Шумук в Рочестері, коли ві виступив там зі свічкою обведеною колючим дротом. Міжнародна Амнестія, яка була прийняла таку свічку як символ терпіння тих, що не мають волі, дала її Шумукові. Промовляли теж вже перед тим звільнені правозахисники, Ніна Строката і Надія Світлична. Член Міжнародної Амнестії дав Шумукові в дарунку їхню документаційну книжку. Конгресмен С.Гоєр теж прийшов на прийняття, помимо перевантаження іншими справами того пополудня.

Висловлено велике признання організації Американців в Обороні Людських Прав в Україні, у першій мірі її голові Божені Ольшанівській, за вдале прийняття. Парох церкви Пресвятої Родини у Вашингтоні о. Йосиф Денищук, закінчив прийняття співом — молитвою „Боже Великий", Творче Всесильний", що її відспівали усі присутні разом з ним.

В п'ятницю, 23-го жовтня Й. Тереля був ще гостем Центру студій етики і політики. Ця організація є консервативного напрямку і є відома зі свого реалістичного підходу до Совєтського Союзу і його політики.

Вечором того дня українська громада Вашінгтону ще раз вітала Д. Шумука Самого (бо Й. Тереля мусів від'їхати), на прийнятті в залі церкви Пресвятої Родини. Це прийняття влаштували молоді українські професіоналісти Вашінгтону під проводом Д. Єтець.

У своєму слові Д. Шумук закликав молодь, щоб вчилися на своїх родичів і на власних помилках, шукали правди і йшли своїм шляхом. „Сьогодні невтральних не може бути, бо вони тоді є співвідповідальні за той стан, що існує в Україні".

Піднісши свічку обведену колючим дротом, він закликав усіх присутніх писати до в'язнів, що терплять в совєтських тюрмах за Україну. Приблизно 300 присутніх вітали Шумука на цьому прийнятті.

Українським молодим професіоналістам належить ся признання. Наростають і вже діють молоді сили, для яких доляр не став єдиною ціллю в житті.

КОМІСІЯ БЕЗПЕЧНОСТИ перевірки виробів для споживачів разом з Митним управлінням докладають всіх зусиль щоб не допустити на полиці крамниць небезпечні іграшки домашнього і імпортованого виробів. Все це в наслідок доказів, що в Америці кожного року є 113,000 випадків, спричинених іграшками. Інспектори вже затримали біля 600,000 штук іграшок вартости 2.5 міл. дол., частини яких діти і немовлята можуть легко проковтнути, або таких, що розмальовані фарбою з домішкою олова.

НАСЕЛЕННЯ ІЗРАЇЛЯ зросло на 1,5 відсотка і становить тепер 4,380,000 осіб. В кінці 1986 року в тій країні було 3.6 міл. жидів (86 відсотків), 604,000 мусулманів (13,8 відсотків), 101,000 християн (2,3 відсотка) і 74,000 друзів (1,7 відсотка). Число ізраїльтян зросло на 1.5, але мусулманів на 3,2 відсотка. Якщо таке відношення зросту триватиме, то за два-три десятиліття мусулмани перевищуватимуть числом ізраїльтян і становитимуть неабияку проблему для Ізраїля. Ці демографічні статистики були зроблені на усіх землях контрольованих сьогодні ізраїльською адміністрацією. Тому, наприклад, соціялістична партія теперішнього міністра закордонних справ Шимона Переза стоїть на становищі, щоб віддати арабам іхні землі і обмежити територію Ізраїля на тих землях, де жиди все будуть в більшості. Очевидно праві, прихильники прем'єр-міністра Іцака Шаміра, не погоджуються з такою розв'язкою.

У П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Незабутнього ЧОЛОВІКА

полк. Юрія Лопатинського-Калини

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в суботу, 14-го листопада 1987 року о год. 10-ій ранку
в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.
Про молитви за спокій Його душі просить Друзів і Знайомих
ДРУЖИНА

У ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п.
Івана Одежинського

будуть відправлені
дня 17-го листопада 1987 року
СЛУЖБИ БОЖІ
в церквах:
Благовіщення ПДМ, Філядельфія, Па.;
св. Михаїла, Ню Гейвен, Конн.;
св. Володимира, Ґлен Спей, Н. Й., о год. 8 ранку

У пам'ять Покійного, складаємо пожертви на фонд:

1000-ліття Християнства України	$1,000.00
Церкву Благовіщення у Філядельфії, Па.	250.00
Український Культурно-Освітній Центр у Філядельфії, Па.	250.00

ЛІДІЯ ОДЕЖИНСЬКА і доні з родинами

У ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

нашої Найдорожчої і Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУСІ

бл. п.
Марії Твердовської

буде відправлена
ПАНАХИДА
в неділю, 15-го листопада 1987 року о год. 11:30 перед полуднем
у Свято-Троїцькій Катедрі Української Автокефальної Православної Церкви
при 359 Broome вул. в Ню Йорку
Про участь і молитви просить

Муж МИКОЛА
з дітьми і внуками

У нашому безмежному болю ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що дня 14-го жовтня 1987 року, звосмотрений Найсвятішими Тайнами,
упокоївся в Бозі на 67-му році життя
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, БРАТАНОК, СЕСТРІНОК І КУЗЕН

бл. п.
Інж. РОМАН СМУЛКА

уроджений 18-го жовтня 1919 року в Плазові, пов. Любачів, Галичина.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 19-го жовтня 1987 року з церкви св. Константина в Міннеаполісі на цвинтар „Воскресіння" в Ст. Пол, Мінн.

Залишені в смутку:
дружина — ОЛЬГА
син — д-р РОМАН
доньки — ХРИСТИНА і ЛЮБА
сестра — ОЛЕНА КАРПЯК
вуйко — ВОЛОДИМИР ЛОМНИЦЬКИЙ з родиною
тета — ЛЄНА СМУЛКА з родиною
Ближча і дальша Родина в Україні, Америці і Канаді

ПОДЯКА

Складаємо нашу щиру подяку о. митратові д-рові Степанові Кнапові за похоронні відправи. Дякуємо Всім за жертви на Служби Божі, за квіти, за датки на добродійні цілі і за різні особисті прислуги.

ОЛЬГА СМУЛКА з Родиною

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

КОНГРЕСОВА ПЕРЕВІРКА не знайшла жодних доказів, що д-р Джеймс Флечер, адміністратор Крайового управління аеронавтики і дослідження космосу та інші урядовці порушили у 1973 році закон конфлікту інтересів, тоді як вони вибрали фірму Мортон Тікол Інк. виробляти ракетиносії, що працюють на твердому паливі для полету космічних кораблів.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА УПАДОК біржі, продуценти автомобілів з Дітройту повідомляють, що продаж їхніх виробів за останніх десять днів жовтня ц.р. значно підійшов вгору. Згідно з статистичними даними, продаж пасажирських авта зріс на 10.8 відсотка у порівнянні з минулим роком, а продаж легких вантажників зріс на 37.5 відсотка.

![СПОРТОВІ ВІСТІ]
СПОРТОВІ ВІСТІ
Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — СК „Краковія" 4:1

У неділю, 1-го листопада ц.р., в день, у якому українське громадянство відзначило Листопадові роковини, „Січовики" відсвяткували змаганнями за чемпіонат І-ої дивізії Гарден Стейт ліґи, в яких здобули заслужену високу перемогу — 4:1.

Вже в четвертій хвилині після гарної акції нашого нападу Сабрій з подачі А. Бакуна відкрив конто голів — 1:0. Маючи перевагу в грі, в 15-ій хвилині капітан дружини Андрій Бакун влучним стрілом підніс вислід до 2:0.

Кілька хвилин перед перервою поляки провели контратаку, в якій під воротами „Ч. Січі" дістали можливість на карний стріл, що дало їм можливість знизити вислід 1:2. Темпо гри не знизилося й після перерви, м'яч все частіше затримувався в ногах „Січовиків", напад яких вів вперед „бомбардир" Андрій Бакун. У 58-ій хвилині оборонець гостей дарів шорстко повівся з нашим нападником Сабрієм і суддя зарядив з 16-ти метрів вільний стріл. Не зважаючи на щільну „стінку" оборонців „Краковії", Андрій Бакун сильним і ефектовним ударом вмістив м'яч у лівий кут воріт поляків. Кілька хвилин пізніше з чергової атаки нашого нападу Андрій з подачі Чижовича встановив вислід зустрічі 4:1 в якій він теж здобув свій перший в сезоні „гет трик". У кінцевій фазі цих гарнихзмагань „Краковія" провела кілька контратак, одначе енергійна оборона (Ромійо, Зулійо і Куцина) як і воротар Маріян Хамуляк успішно ліквідували усі небезпеки.

Крім згаданих вище футболістів у складі дружини цим разом виступали: Брієн за, Каміка, Фонг, Торій, Джонсон, д-р В. Бакун. Провідник Володимир Бакун.

УСВТ „Ч. Січ" II — „Перу" СК 3:0

Друга дружина „Ч. Січі" здобула замітну перемогу з сильним клюбом „Перу" висдідом 3:0. Переможні голі для „Січовиків" здобули: Михайло Мурся (2) і Сантана.

Крім них у складі дружини виступали: Т. Науменко, Гадулик, Алміда, Пуґлісі, Ю. Ґбур, Лоза, Б. Ґбур, Гулага, В. Науменко, Мюніс. Провідник Віктор Науменко.

(от)

УСК Ню Йорк — „Гунгарія" СК 2:2

У черговій рунді розгривок за чемпіонат II-ої дивізії Космополітальної ліґи, що відбулися в неділю, 1-го листопада ц.р., перша дружина УСК-у закінчила реміcовим вислідом 2:2. В 10-ій хвилині мадяри здобули ведення 1:0, але вже в 15-ій хвилині Турко з подачі Коваленка вирівняв вислід 1:1. Ще перед перервою напад Гунгарії, у складі якої між іншими виступає недавно прибулий з Мадярщини про фесійний футболіст, провів чергову атаку, яку і закінчив здобуттям голя — 2:1. В другій половині продовжувалася швидка й завзята гра, в якій обидві дружини намагалися піднести вислід зустрічі. Щойно в 98-ій хвилині знову Турко, цим разом з вільного стрілу, здобув вирівняння 2:2.

Друга дружина УСК-у розгромила резерву „Гунгарії" високим вислідом 6:2. Після цих перемог І-ша дружина займає середнє місце в показнику табелі ігор, II-га дружина зміцнила свою позицію лідера в резервовій дивізії.

С. К.

Вислідн змагань українських клюбів у вищій лізі СССР

В 27-ій рунді ігор за чемпіонат вищої дивізії Футбольної ліґи СССР не повезло українським клюбам. Єдиний „Металіст" з Харкова в зустрічі з автсайдером на виїзді в Ланчхуті з місцевим клюбом „Гурія" здобув перемогу 1:0. Єдиного голя змагань для Харкова здобув з карного стрілу Буряк.

Дніпропетровське „Дніпро" остаточно втратило можливість наздогнати москоський „Спартак", зазнавши поразки на виїзді в Алма-Аті 1:2 з місцевим клюбом „Кайрат". На початку української футболісти вели 1:0 з стрілу Протасіва, але після цього господарі, яким загрожує випад до нижчої ліги, активізувалися і зуміли здобути два голі.

Донецький „Шахтар" на виїзді в Ленінграді зазнав поразки з місцевим клюбом „Зеніт" вислідом 1:3.

Київ „Динамо" на виїзді в Єревані закінчило ремісовим вислідом 0:0.

Після 27-ої рунди вершок показника табелі ігор має такий вигляд:

	Точок	Голів
Москва „Спартак"	40:14	45:22
Дніпропетровське „Дніпро"	35:19	38:19
Вільнюс „Жальгіріс"	33:21	37:26
Москва „Торпедо"	30:24	28:23
Мінськ „Динамо"	29:25	30:23
Донецьк „Шахтар"	28:26	27:27
Єреван „Арарат"	27:27	28:39
Київ „Динамо"	26:26	29:21
Харків „Металіст"	25:29	21:27

Дальші місця займають: Алма-Ата „Кайрат" (24 точки), Москва „Динамо" (24), Баку „Нефтчі" (23), Тбілісі „Динамо" (22), Ленінград „Зеніт" (22), ЦСКА (22) і Ланчхут „Гурія" (18). Після закінчення усіх ігор дві дружини, що опиняться на останніх місцях, випадають до нижчої І-ої ліги. На їх місце прийдуть дві чолові дружини з І-ої ліги.

„Чорноморець" Одеса у вищій лізі СССР

Один із кандидатів, що вже здобув собі право висту пати в вищій лізі СССР, є відомий футбольний клюб в Україні „Чорноморець" з міста Одеси. Хоч до закінчення сезону в І-ій лізі залишилося ще чотири рунди змагань, „Чорноморець" після перемоги 1:0 з українським клюбом „Зоря" Ворошиловград, остаточно здобув 57 точок, завдяки яким здобув собі аванс до вищої кляси. У цій клясі українські футболісти виступали на протязі довгих років, але 1986 року їм не пощастило і вони випали до І-ої ліги. Таким чином в наступному році у вищій лізі СССР буде змагатися знову п'ять клюбів з України.

З інших українських клюбів у І—ій дивізії шосте місце займають Львівські „Карпати" (40 точок), Нікопольський „Колос" (38) 7-ме, Запоріжський „Металург" (38) 9-те і Ворошиловградська „Зоря" (34) 14-те місце на всіх 22.

(от)

ЯК ПОВІДОМИВ ДЕПАРТАМЕНТ оборони ЗСА, ще три американські виловлювачі мін пройшли через Ормузьку протоку у Перський затоці. Пентагон повідомив, що виловлювачі мін пройшли в Перську затоку в супроводі двох ракетних фреґатів. У Перській затоці вже знаходяться два американські шукачі мін.

ЩОРОКУ ФРАНЦУЗЬКА фірма „Фалез" видобуває одну тонну золота, 10 тонн срібла, 200 кілограмів плятини і паладіюму. І все це — з комп'ютерів, які відслужили свій вік. Цінні знахідки компанія знову продає підприємствам, які продукують електронну апаратуру.

Невигадане

(Закінчення зі стор. 2)

з'явився відомий на той час (1924 - 1932) педагог і виховник, пострах цілої бурси, професор Гоза.

— Котре ліжко Петра Горобця?

— Перше з правого боку.

Велика рука рвучко шарпнула коц, і понісся розлючений голос:

— Вставай драбе і марш нагору за мною!

— Мамо! Я нічого такого не зробив, я тільки налякав Мірка.

Професор Гоза мав дві нагайки. Велика — від дуже великих кар, мала — від легших.

— Стягай пантальони і кладися на крісло.

Мала нагайка замигтіла мені в очах. Я не плакав, не стогнав, не просився. Я витерпів мовчки до кінця і мовчки поплентався до спальні.

— Чи боліло, чи дуже боліло? — спитала ласкаво мати, пригортаючи до запаски мою голову. — Нате тобі горіхи, яблука, грушки і червоні цукерки. Тато привезли для бурси три міхи картопель, капусту, горох, цибулю так, як ми обіцяли ...Потерпи, сину, потерпи...

Я пригорнувся до маминих спрацьованих рук, що пахнули кукурудзою солодкою, медяною і доброю так само, як її серце...

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ПАНЬКО, член УНС Відд. 56-го ім. св. Івана Хрестителя у Вілінгу, В. Вірджінія, помер 7-го жовтня 1987 року. Членом УНС став 1948 року. Залишив у смутку сестру Лузу Бєгу. Похорон відбувся на цвинтарі Кальварії у Вілінгу, В.В.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

СТЕПАН БОХНЯК, член УНС Відд. 47-го ім. Ольги Басарабової в Бетлегемі, Па., помер на 67-му році життя. Нар. 1921 року в Аллентавні, Па. Членом УНС став 1973 року. Залишив у смутку дружину Анну, брата Михайла, дві сестри — Софію і Марію і трьох внуків. Похорон відбувся 14-го жовтня 1987 року на Юніон Семетері в Квекертавн, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Анна Гарас, секр.

ОСИПА ЦИГАНЮК, член УНС Відд. 114-го ім. св. Володимира в Чікаґо, Іл., померла 14-го жовтня 1987 року на 87-му році життя. Нар. 1900 року. Членом УНС стала 1958 року. Похорон відбувся на цвинтарі Елмвуд Рівер Гров.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Бережан, секр.

АННА Б. ШАРИК, член УНС Відд. 312-го Т-ва „Просвіта" в Світ Плейнфілді, Н.Дж., померла 20-го жовтня 1987 року на 62-му році життя. Нар. 11-го липня 1925 року в Скілмен, Н.Дж. Членом УНС стала 1965 року. Залишила у смутку мужа Івана. Похорон відбувся 23-го жовтня 1987 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

Виступ...

(Закінчення зі стор. 2)

співака наш цінений пяніст Тома Гриньків.

Розпочав Стефан виступ мелодійною піснею І. Соневицького „Під Твою милість", в якій бажалось би може дещо чіткіший релігійний чинник. У вимогливій Барвінського (слова О. Кониського) „Ой поля, ви поля" співак мусить уважати на чистоту тонів. Після Г. Китастого „Богданова слава" музично неоригінальна і слаба. Подобалась Фоменкова „Пісня про отамана". Не мусіло бути аж дві оперові арії у першій частині програми. Слухачі очули арію з опери Вагнера „Льогенгрін" і відому арію із опери Верді „Симон Боккангра". Виконання арій було бездоганне.

У другій частині вечора прозвучала гарно Орлова „Бандуристе, орле сизий" і Лисенкова (слова Шевченка) „Ой Дніпре, мій Дніпре", в якій треба дуже вважати на текст. З українського репертуару була ще Г. Китастого „Нагадай бандуро" та престижеві „Гетьмани" Лисенка-Шевченка. І знову дві арії з опер „Макбет" та найславніша басова арія з „Дон Карло" Верді. Оперових арій у програмі було забагато. У стильовому, мистецькому концерті належить співати одну або дві арії. Авторів слів пісень треба неодмінно заподавати в програмі. Це ж культура.

По закінченні програми були ще і наддатки. Дуже добре прозвучала була пісня „Місяць надворі" з гарним піяно. Публіка, хоч нечисленна, сприймала виступ Шкафаровського тепло і сердечно.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!